Kongre Kitapçığı

UPSK30

30. ULUSAL PSİKOLOJİ ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ

Belirsizlik Çağında Ruh Sağlığı

11-12-13 Ağustos 2026

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ AYBÜ

TPÖÇG Türk Psikoloji Öğrencileri Çalışma Grubu

ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ

AYBÜ

tpöçg

Türk Psikoloji Öğrencileri Çalışma Grubu

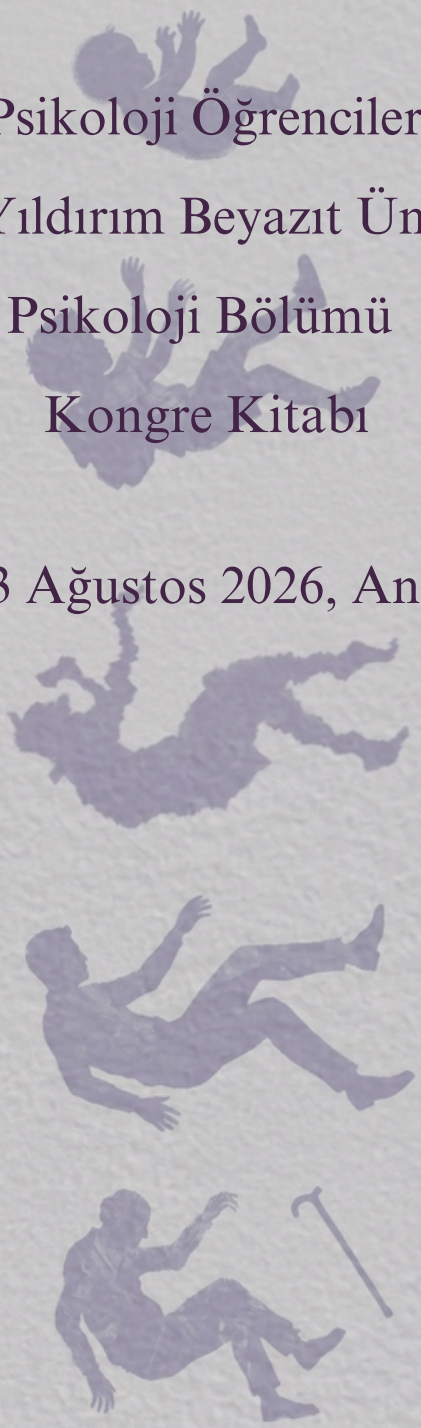
30.Ulusal Psikoloji Öğrencileri Kongresi

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Psikoloji Bölümü

Kongre Kitabı

11-13 Ağustos 2026, Ankara

KONGRE PROGRAMI

KONGRE PROGRAMI

KONGRE PROGRAMI

UPOK30
30. ULUSAL PSİKOLOJİ ÖĞRENCİLERİ KONGRESİ
Herkes doğdu, sen yaşa;
her gün yeni bir karmaşa.
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
AYBÜ
tpöçg

KAPSAYICI RUH SAĞLIĞI HİZMETLERİNDE KLİNİK BELİRSİZLİKLER: SAĞIR VE İŞİTME ENGELLİ DANIŞANLARLA PSİKOTERAPİ SÜREÇLERİNE İLİŞKİN BİR ALAN YAZINI İNCELEMESİ

HALİME ÖZGÜR, BERK EFE ALTINAL

Amaç: Ruh sağlığı hizmetlerinin kapsayıcı ve erişilebilir biçimde sunulması temel bir insan hakkıdır. Bu hakkın bir yansıması olarak, Sağır ve işitme engelli danışanlarla yürütülen psikoterapi süreçleri; iletişim, kültürel yeterlilik ve işaret dili kullanımı boyutlarında özgün ve çok katmanlı gereksinimleri beraberinde getirmektedir. Sürece bir işaret dili tercümanının katılması, alışılagelmiş ikili terapi ilişkisini yapısal olarak değiştirir. Danışan, terapist ve tercümandan oluşan bu "Bakım Üçgeni", klinik ve etik açıdan farklı dinamiklerin doğmasına yol açabilmektedir. Bu çalışma; ilgili alan yazınını terapistlerin karşılaştıkları klinik belirsizlikler, mesleki hazır oluşları ve farkındalık gereksinimleri
çerçevesinde ele alarak ortak temaları, literatürdeki eksiklikleri ve kapsayıcı ruh sağlığı hizmetlerine yönelik çıkarımları saptamayı amaçlamaktadır.

Yöntem: Bu çalışma, yapılandırılmış alan yazın taramasına dayalı anlatısal bir derlemedir. Google Akademik'te 2010–2025 yılları arasında Türkçe ve İngilizce anahtar sözcüklerle tarama yapılmıştır. Konuyla doğrudan ilişkili 16 çalışma derlemeye dahil edilmiş; psikolojik destek ihtiyacı, hizmet engelleri, iletişimsel erişilebilirlik ve terapist deneyimleri açısından değerlendirilmiştir. Ayrıca, kurumsal belgeler ile 2010 öncesinde yayımlanan iki temel çalışma, hukuki ve tarihsel bağlamı desteklemek amacıyla incelenmiştir.

Sonuç: İncelenen çalışmalarda dilsel uyumsuzluklar, kültürel farklılıklar, tercüman kullanımına bağlı rol sınırları, mahremiyet kaygıları ve terapötik ilişkinin sürdürülmesinde yaşanan güçlükler temel temalar olarak öne çıkmaktadır. Alan yazınında danışan ve tercüman perspektifine daha sık yer verilirken, hizmet sunucularının bakış açılarını doğrudan ele alan araştırmaların sınırlı kaldığı görülmektedir. Türkiye'deki yayınların ağırlıklı olarak genel sağlık ve sosyal hizmetlere erişim, engellilik ve Sağır kültürü çerçevesinde yoğunlaştığı; psikoterapi ortamına özgü çalışmaların sınırlı olduğu gözlemlenmiştir.

Yorum: Mevcut alanyazının sunduğu genel çerçeve; ruh sağlığı profesyonellerinin Sağır kültürü, farklı iletişim dinamikleri ve tercüman aracılı psikoterapi seanslarına ilişkin mesleki farkındalık ve hazır oluşlarının güçlendirilmesinin, klinik belirsizliklerin daha iyi anlaşılmasındaki önemini ortaya koymaktadır. Söz konusu gereksinim ekseninde; konuya dair eğitim programlarının yaygınlaştırılması, klinik uygulamaya yön verecek pratik kaynakların üretilmesi ve bilhassa Türkiye örnekleminde terapist perspektifini merkeze alan araştırmaların çoğaltılması, kapsayıcı ve erişilebilir ruh sağlığı hizmetlerinin geliştirilmesine katkı sağlayabilir.